

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t. j. Dz.U. 2022.140) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. 2023.775), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Janów,

o r z e k a m,

że w dacie 5 lipca 1963 roku nieruchomość o pow. 0,2000 ha , składająca się z działek nr 294, nr 321 i nr 322, położona w obrębie ewidencyjnym Ponik, jednostka ewidencyjna Janów, stanowiła mienie gromadzkie.

U z a s a d n i e n i e

Pismem z dnia 5 lipca 2023 nr GM-II.6873.5.2023 Wójt Gminy Janów wniósł o wydanie, na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, decyzji potwierdzającej, że działki nr: 321 o pow. 0.0500ha, 322 o pow. 0,1000 ha, 294 o pow. 0,0500 ha, położone w obrębie ewidencyjnym Ponik stanowią mienie gromadzkie. W uzasadnieniu wskazał, iż działki użytkowane były przez mieszkańców wsi od początku XX wieku jako: kopalnia gliny, wydobywanej na indywidualne potrzeby mieszkańców – dz. nr 294, kopalnia piasku, wydobywanego przez mieszkańców wsi na ich indywidualne potrzeby – dz. nr 322, grzebowisko zwierząt – dz. nr 321, a żaden organ administracji rządowej, czy samorządowej nie zarządzał tymi gruntami, bo zarządzała nimi społeczność wiejska, nie wskazując na czym taki zarząd polegał. Do wniosku dołączył m. in. oświadczenia dwóch mieszkańców wsi z 2016 roku, kserokopie protokołu z 1964 roku oraz wykazu działek wspólnot gruntowych / mienia gromadzkiego z powiatu częstochowskiego, prawdopodobnie z tego samego roku. Protokół, którego oryginał posiada tut. organ, spisany został w dniach 9 i 10 stycznia 1964 r. w siedzibie Gromadzkiej Rady Narodowej w Janowie przez przedstawiciela Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, na okoliczność ustalenia, stosownie do przepisów art.8, 1 i 3 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, które nieruchomości stanowią wspólnotę gruntową bądź mienie gromadzkie. Oświadczenia w sprawie składali sołtysi

poszczególnych wsi, pouczeni o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Sołtys wsi Ponik oświadczył, że działki mienia gromadzkiego wydzielone były podczas scalenia gruntów w 1941 roku dla ogółu mieszkańców Ponika z przeznaczeniem na: grzebowisko zwierząt (321), kopalnię piasku (322) oraz kopalnię gliny (294) i tak były użytkowane. Taki sam opis działek zawarty jest w wykazie wspólnot oraz w oświadczeniach mieszkańców wsi.

Ustawa z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych w artykule 8 ust. 1 nakłada na starostów obowiązek ustalenia, w formie decyzji, które spośród nieruchomości wymienionych w jej art. 1 ust. 2 i 3 stanowią mienie gromadzkie. Z tego też powodu podjęto postępowanie w celu ustalenia czy wnioskowane działki mogły stanowić mienie gromadzki, zdefiniowane w §1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 r w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz.U. 64, poz.303), do którego to przepisu nawiązuje cyt. ustawa, ustalając jak niżej.

W powiatowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym znajduje się „Pierworys obszaru scalenia Punik w gminie Potok Złoty, powiecie radomszczańskim, dystrykcie radomskim położonego”, sporządzony w 1940 roku przez mierniczego przysięgłego, Feliksa Myczkowskiego, zaewidencjonowany pod numerem P.2404.1952.111, do którego nie ma rejestru scaleniowego ani innej dokumentacji ewidencyjnej. Poza tym w zasobie znajduje się operat techniczno – pomiarowy z lat 1959-1960 z założenia ewidencji gruntów, zaewidencjonowany pod numerem P.2404.1960.161.

Z porównania pierworysu scaleniowego z 1941 r. z pierworysem ewidencyjnym z 1961 r. wynika, że ewidencja gruntów założona była na bazie poprzedzającego ją scalenia, uzupełniona pomiarami dotyczącymi wyłącznie działek o innym stanie użytkowania. W zakresie działek objętych wnioskiem nie stwierdzono innego użytkowania, zachowana została też ich numeracja.

Z operatu ewidencyjnego wynika, że podczas zakładania ewidencji gruntów działki nr 294, nr 322 i nr 321 zapisane zostały na Wieś Ponik (protokół ustalenia stanu posiadania z 31.I.1960 r) i wpis taki został powtórzony w rejestrze gruntów, ułożonym w 1960 r, w jednostce rejestrowej nr 156. Podczas informatyzacji rejestru gruntów, w miejsce Wieś Ponik, operator wpisał Grunty Gromadzkie jako inny rodzaj władania, bez wskazania podstawy prawnej takiej zmiany. Wpis ten figuruje nadal.

Z uwagi na brak rejestru scaleniowego w zasobie geodezyjnym i kartograficznym, Starosta Częstochowski zlecił panu Markowi Pisarkowi przeprowadzenie kwerendy materiałów w archiwach państwowych i opracowanie opinii w zakresie uznania /nieuznania nieruchomości za mienie gromadzkie. Z dostarczonej opinii i załączników wynika, że scalenie gruntów wsi Punik wdrożone zostało orzeczeniem z dnia 16 stycznia 1933 roku Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Częstochowie (zespół 100 – Urząd Wojewódzki Kielecki I, sygn.11411). W zasobach archiwalnych nie odnaleziono decyzji kończącej wdrożone postępowanie, jedynie na pierwszym scaleniowym jest adnotacja, że zatwierdzone zostało decyzją Prezydium Powiatowej Rady Narodowej Wydział Rolnictwa i Leśnictwa w Częstochowie. W zasobach archiwalnych nie odnaleziono też rejestru scaleniowego.

Ze zgromadzonych w sprawie dokumentów i oświadczeń wynika, że już podczas scalenia gruntów wsi Punik (obecna nazwa Ponik), wdrożonego w 1933 roku, wydzielono działkę nr 294 o pow. 0,0500 ha na tzw. Gliniankach, działkę nr 321 o pow. 0,0500 ha i przylegającą doń działkę nr 322 o pow. 0,1000 ha. Działki te wydzielone zostały na potrzeby wsi i wykorzystywane były zgodnie z ich przeznaczeniem, co potwierdza protokół ustalenia stanu posiadania z 1960 roku, oświadczenie sołtysa złożone do protokołu z 1964 roku, rejestr – wykaz wspólnot powiatu częstochowskiego, oświadczenia świadków złożone w 2016 roku oraz oświadczenie Wójta Gminy Janów, zawarte we wniosku o wydanie decyzji. Z działki nr 294 mieszkańcy pobierali glinę na potrzeby gospodarstw domowych, z działki nr 322 piasek na potrzeby gospodarstw domowych, na działce nr 321 było grzebowisko zwierząt. Z działek tych mieszkańcy korzystali wg indywidualnych potrzeb, żadna władza nie zarządzała nimi.

Wymienione na wstępie rozporządzenie z 1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim i trybu jego zbywania definiuje mienie gromadzkie jako mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. 43.191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady i inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady należy rozumieć te, które utworzone zostały na mocy ustawy z 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie samorządu terytorialnego (Dz. U. 35.294).

Analiza materiałów i dokumentów zgromadzonych w sprawie pozwala na potwierdzenie, że nieruchomość będąca przedmiotem postępowania już przed wejściem w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, tj. przed 5 lipca 1963 roku, stanowiła grunt użyteczności publicznej i społecznej, wydzielony w trakcie scalenia gruntów (wdrożonego

w 1933 roku) dla wszystkich mieszkańców wsi, co pozwala na uznanie jej za mienie gromadzkie, a nie wspólnotę gruntową, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy. Do dnia wejścia w życie ustawy działki były wykorzystywane przez ogół mieszkańców, wg indywidualnych potrzeb każdego z nich, a o sposobie czy częstotliwości korzystania nie decydowała żadna władza.

Z zebranych w sprawie dokumentów wynika, że działki nr 294, nr 321 i nr 322, przed wejściem w życie ustawy stanowiły mienie gromadzkie ze względu na ogólność, powszechność i dostępność w użytkowaniu i wydzielone zostały dla mieszkańców wsi podczas scalenia gruntów wdrożonego w 1933 roku, jednak ze względu na to, że nie stanowiły one nieruchomości rolnych, leśnych, czy obszarów wodnych, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, nie podlegają one dyspozycji tego przepisu.

Jeszcze raz należy podkreślić, że decyzja o uznanie nieruchomości za mienie gromadzkie, ma charakter deklaratoryjny, bowiem poświadcza stan prawny nieruchomości w dniu wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, czyli w dniu 5 lipca 1963r., W rozpatrywanym przypadku, we wzmiankowanej dacie w ewidencji gruntów figurowały działki nr 294, nr 321 i nr 322, więc niniejsze orzeczenie odnosi się do takiej numeracji. Działka nr 294 została podzielona na działki nr 294/1 o pow. 0.0136 ha i 294/2 o pow. 0.0364ha w związku z realizacją rozbudową drogi krajowej nr 46 i na mocy decyzji Wojewody Śląskiego nr 7/2022 z dnia 18.03.2022 r. działka 294/1 przeszła na własność Skarbu Państwa.

P o u c z e n i e

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego, za pośrednictwem Starosty Częstochowskiego, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Poucza się także strony, zgodnie z art. 127a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Janów
2. Urząd Gminy Janów (celem zamieszczenia na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej)
3. Sołtys wsi Ponik – pani Krystyna Kozioł (celem wywieszenia na tablicy ogłoszeń sołectwa na okres 14 dni)
4. Referat Ewidencji Gruntów i Budynków w miejscu
5. Starostwo Powiatowe w Częstochowie (wywieszenie na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na okres 14 dni)
6. a/a

Z up. STAROSTY CZĘSTOCHOWSKIEGO
inż. Rafał Makowieczuk
Naczelnik Wydziału Geodezji i Kartografii
GEODETA POWIATOWY

Do wiadomości:

1. Wydział Gospodarowania Nieruchomościami Skarbu Państwa w miejscu